

Бляшин Іван Ярославович
аспірант педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

Науковий керівник:
Красовська Ольга Олександрівна,
д.п.н., професор кафедри теорії та методик початкової освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

СИСТЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дослідження проблеми професійної підготовки майбутніх менеджерів в умовах змішаного навчання в закладі вищої освіти спричинено тими динамічними перетвореннями, що відбуваються в економічній, політичній, соціальній сферах нашої країни загалом й у сфері економічної освіти зокрема. Сучасний етап розвитку суспільства характеризується активним впровадженням засобів нових інформаційних технологій в усі сфери людської діяльності. Однак, стрімкі темпи розвитку технічних засобів і програмного забезпечення вимагають не менш стрімких темпів модернізації всіх компонентів системи освіти. Однією з проблем освіти справедливо вважають протиріччя між характером професійної діяльності сучасного менеджера освіти в умовах все більш зростаючого обсягу інформації, інтенсивного впровадження та використання засобів інформаційних і комунікаційних технологій (ІКТ) та традиційним рівнем навчання.

Сучасні тенденції розвитку професійної освіти, пов'язані з уведенням нових державних освітніх стандартів, інформатизацією сфери освіти, переорієнтацією технологій навчання на самостійну дослідницьку роботу, указують на те, що вдосконалення системи професійної магістерської підготовки майбутнього менеджера освіти неможливо без впровадження нових технологій навчання, Інтернету, e-learning, систем управління навчанням, а також без підвищення рівня розвитку професійних якостей фахівця як необхідної передумови компетентності випускника-магістра менеджменту. Вважаємо, що особливу роль набуває змішане навчання, яке для сучасного розвитку системи освіти в цілому набуває актуальності. Важливість ефективної професійної підготовки майбутніх менеджерів визначено в чинній нормативно-правовій базі України (Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки).

Фундаментальним теоретико-методичним підґрунтям проблеми формування управлінської культури майбутніх менеджерів у професійній підготовці є наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, у яких виокремлено такі напрями розв'язання окресленого питання: теоретико-методологічні засади університетської підготовки майбутніх магістрів

(Н. Батечко, Н. Волкова, О. Дубасенюк, І. Зязюн, І. Підласий, Ю. Рашкевич, С. Сисоєва); теорія і практика професійного становлення майбутнього менеджера, економіста в закладах вищої освіти (Т. Коваль, Т. Колбіна, О. Мармаза, О. Набока, В. Нагаєв, Т. Поясок, В. Стрельніков); різні аспекти фахової підготовки майбутніх менеджерів – формування управлінських, ключових компетенцій (Л. Афанасьєва, Г. Лоїк), управлінських навичок (Л. Сергєєва), лідерських якостей (О. Самохвал), готовності до управлінської діяльності (С. Тарасова); використання інтерактивних і цифрових технологій у підготовці менеджерів (Т. Коваль, Г. Лоїк, Г. Локарева, Д. Миценко, О. Тютюнник).

Важливими вважаємо також дослідження з проблем освітнього менеджменту (О. Галус, А. Губа, Л. Даниленко, Г. Єльнікова, С. Калашнікова, Т. Сорочан, М. Сметанський, Є. Хриков та ін.). Загальні основи розвитку професійно-педагогічної культури в освітньому процесі розкрито в студіях В. Буряка, В. Гриньової, І. Зязюна, В. Кременя, Л. Нечепоренко, Н. Ничкало, І. Прокопенка, Г. Шевченко та ін., загальні питання формування управлінської культури подано в розвідках А. Грушевої, Г. Єльнікової, Н. Протасової, О. Романовського та ін. Зокрема, висвітлено питання розвитку управлінської культури керівників закладів освіти, викладачів (Л. Васильченко, В. Діуліна, В. Дубінецький, Г. Єльнікова, С. Королюк, О. Набока, В. Олійник, Т. Пономаренко, М. Якібчук), державних службовців (О. Яркової), офіцерів прикордонників (М. Тарнавський), інженерів залізничного транспорту (Р. Сущенко), фахівців лісогосподарської галузі (С. Яшник), працівників митних органів (О. Корнійчук).

Упровадженню моделі змішаного навчання в системі освіти присвячені праці вітчизняних (Є. Желнова, О. Кривонос, В. Кухаренко, М. Нікітіна, А. Стрюк, Ю. Триус, Г. Чередніченко, Л. Шапран та інших) та зарубіжних (I. Allen, B. Barrett, J. Bersin, C. Bonk, Di Clark, C. Dziuban, R. Garrett, S. Kmнар, A. Picciano, P. Sharma, P. Shea, A. Siddiqi, M. Tammelin, P. Valiathan) науковців.

Нині вища школа України зазнає серйозних перетворень. Спостерігається активність спроб модифікації традиційних форм навчання. До сприятливих факторів означеного напрямку можна віднести: тотальну інформатизацію суспільства; упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у процес магістерської підготовки майбутнього менеджера освіти; перехід до особистісної парадигми в освіті. В епоху швидкого обміну інформацією суспільству необхідні фахівці, що володіють мобільністю та автономністю, здатні самостійно знайти, відібрати й обробити необхідну інформацію, швидко знайти вихід із проблемної ситуації, постійно вдосконалювати власні професійні компетентності. У цих умовах система традиційного навчання не може повною мірою реалізувати запити суспільства, а вимоги держави не можуть бути реалізовані без кардинальних змін системи вищої освіти [3].

Вважаємо, що одним із можливих шляхів вирішення означеної проблеми може стати технологія *blended learning*, або змішане навчання, що поєднує сильні сторони традиційних форм навчання та переваги дистанційних технологій у процесі магістерської підготовки. Іншими словами, змішане

навчання є ефективним способом вирішення проблеми розбіжності між вимогами сучасного суспільства та можливістю вищої освіти їм відповідати. На відміну від багатьох інших педагогічних технологій, змішане навчання не має конкретного авторства та складалося багато в чому спонтанно, у результаті численних спроб змінити існуючі методи і принципи навчання. Така спонтанність і багатофакторність розвитку змішаного навчання викликає складності при аналізі означеної технології, які починаються зі спроб сформулювати чітке визначення [5, С. 45].

Сучасним менеджерам доводиться вирішувати складні управлінські питання щодо забезпечення якості функціонування установ і підприємств, формування конкурентоспроможності закладів на ринку освітніх послуг. Якість управління відображається в успішності закладу й залежить від управлінської компетентності керівників установи, від їх готовності до інноваційних змін. Інноваційна культура майбутнього керівника – це багатокomпонентне, багатоаспектне явище, покликане виконувати широкий спектр завдань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ажиппо О., Корольова М. Технологія формування управлінської компетентності майбутнього менеджера фізичної культури. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. № 5(79). 2020. С. 5-11.
2. Бурдонос Л.І., Малишко В.В. Менеджмент і маркетинг в освіті : навчально-методичний посібник. Переяслав-Хмельницький. 2019. 90 с.
3. Дудар Т. Г., Мельниченко В. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. – Тернопіль : Економічна думка, 2008. 250 с.
4. Кайданович Ю.С. Формування управлінської культури державного службовця в галузі освіти. *Інвестиції: практика та досвід*. № 12. 2011. С. 103-106.
5. Міськова Н.М. Інноваційні технології управлінської діяльності в системі функціонування закладів загальної середньої освіти України. *Технології організаційно-управлінської та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу : монографія / авт. кол. : Красовська О.О., Максимчук Н.С., Міськова Н.М. та ін.; за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне : видавець О. Зень. 2023. С. 11-47.*